

25e ICA-congres in Parijs

Vorig jaar kwamen van 3 tot 8 juli 1500 kartografen uit 106 landen bijeen in het Parijse Palais des Congrès, vlakbij de Arc de Triomphe. Precies 50 jaar nadat in Parijs voor de eerste maal een General Assembly van de International Cartographical Association (ICA) was gehouden. Er werden 483 papers gepresenteerd in 8 parallelzittingen, 200 posters, veel commissievergaderingen, een general assembly, tentoonstellingen, excursies, alles in een uitermate vol programma. Veel (Nederlandse) kartografen waren al eerder afgereisd naar Frankrijk om een van de vele vóórcongressen of workshops bij te wonen, zoals het congres Maps for the Future in Orléans, Workshop Generalisation and multiple representation (met 3 bijdragen van het Kadaster) en de Workshop on User Issues in Public Transport Geoinformation (beide laatste op het IGN in Saint-Mandé, Parijs). Voor de lezers die zich de fietstocht nog als onderdeel van een fietskaartgebruikstest op een NVK-congres in Helvoirt herinneren: een zeer succesvol onderdeel van de laatste Workshop was een realistisch gebruikersonderzoek m.b.t. de geo-informatievoorziening in het Parijse openbaar vervoersysteem.

Tentoonstellingen

Corné van Elzaker was voorzitter van de jury van de internationale kaarten-tentoonstelling. Peter en René van der Krogt hadden de inzendingen voor de Barbara Petchenik wedstrijd voor kinderen ingezameld (voor de beste tekening met een kartografische voorstelling), gescand, gedocumenteerd en op een website gezet voor de jury; die website is nu ook open voor andere belangstellenden.

Bij de goed bezochte atlanten- en kaarten-tentoonstelling vielen onder meer enkele nieuwe schoolatlassen, de plastic reliëfmodellen en de goed ontworpen topografische kaarten op. Voor het effectief tentoonstellen van de digitale producten moet nog steeds een goede oplossing worden gezocht. De internationale technische tentoonstelling viel qua omvang tegen: zo'n 35 standhouders, vooral uitgeverij en niet zozeer van de kartografische productie-industrie (die tien van de 35 stands bemande).

Dat werd goedge maakt door de andere exposities, verspreid over de stad: in het stadhuis van Saint-Mandé, vlakbij de topografische dienst IGN was een tentoonstelling over kunst en kartografie. In de Bibliothèque Nationale een kleine maar geweldige tentoonstelling over ontdekkingsreizigers en Afrika (met oorspronke-

lijke notitieboekjes, schetsen, aquarellen, aanwijzingen voor 'explorers', de eerste tijdens expeditie vervaardigde foto's, etc., en een serie voor de exploratie van Afrika cruciale 19e-eeuwse kaarten).

Wetenschappelijke inhoud

In wetenschappelijk opzicht was deze ICA-conferentie wellicht beter en completer dan ooit. De papers voor de conferentie waren mede door de ICA-commissievoorzitters en een Franse wetenschappelijke ploeg geselecteerd. Van de 100 beste papers was onder leiding van Anne Ruas een tweedelige Springer-publicatie gemaakt, die bij de inschrijving in gedrukte vorm klaar lag en ook als eBook is verschenen. Alle papers en posters stonden op een usb-stick die werd uitgereikt. Bij de presentaties van de papers liep alles prima, met goede technische ondersteuning, en vertaling Frans-Engels bij de belangrijkste onderwerpen en keynotes. Van de 483 papers waren er 104 Frans, 39 Amerikaans, 29 uit Brazilië, 58 uit Oost-Europa zonder Rusland, 65 uit Duitstalige landen. Uit Nederland kwamen papers van Menno-Jan Kraak, Nico Bakker, Connie Blok en Corné van Elzaker, al dan niet samen met hun ITC PhD-studenten. In de gehouden papers is de volgende trend waar te nemen: relatief nieuw zijn de 'neocartografie', crowd sourcing, vrijwillige geografische informatie en Web 2.0 en

verder Open Source software oplossingen. Bovendien is er toch nog steeds veel aandacht voor automatische generalisatie. Er waren meer zittingen (6) dan ooit over gebruik en gebruikers en drie over crowd sourcing. En er was in Parijs natuurlijk veel aandacht voor het werk van de vorig jaar overleden Jacques Bertin.

Het Palais des Congrès in Parijs waar de 25e Internationale Kartografische Conferentie werd gehouden.

Er was een speciale bijeenkomst voor nationale karteringsdiensten op de woensdag, met aandacht voor standaarden (o.a. een keynote van Athina Trakas, de Europese directeur van de OGC), Inspire, en het nieuwe GGIM-initiatief (Global Geospatial Information Management) van de VN. Dit initiatief is bedoeld om overheden van met name ontwikkelingslanden te overtuigen van het belang van geo-informatie voor een natio-

De aardglobe van Coronelli uit 1683, met een doorsnee van 4 m, waaromheen de gala-receptie werd gehouden.

nale ontwikkeling. In zijn presentatie ging William Cartwright uitgebreid in op de rol die de ICA kan spelen in de GGIM, zoals het netwerk van NMCA's, de kennis en ervaring van de vele commissies en de organisatie van regionale conferenties en workshops.

Het congres was ditmaal gecombineerd met SAGEO, het jaarlijks gehouden congres over Spatial Analysis and Geomatics (SAGEO) in Frankrijk. Voor de promovendi was er een apart programma waarin ze kort hun onderwerp voor commentaar aan hun lotgenoten konden voorleggen. Tenslotte: we hebben nog nooit zo'n duidelijk kleur-gecodeerd programma gehad!

Speciale workshops

Nieuwe elementen in het programma waren een drietal speciale workshops die tijdens de reguliere congresdagen georganiseerd waren: een 'Art & Cartography Walk' op maandagavond, een 'Meridian Walk' op woensdagochtend en een drietal workshops over Open Source Webcartography op de dinsdag-, woensdag- en donderdagmiddag. Die laatste waren namens de Werkgroep 'Open Source Geospatial Technologies' door Barend Köbben (ITC) georganiseerd als zogenaamde 'walk-in workshops'. Hier kon men onaangekondigd aan deelnemen en in theorie en praktijk op de hoogte worden gebracht van de mogelijkheden van Open Source programma's voor het maken van kaarten op het Web.

De 'Art & Cartography Walk' heette voluit 'Exploring visible and invisible borders in Paris – a dialogic walk with cartographers and artists'. Dit was een interessant experiment waarin groepjes van kartografen met lokale artiesten samen Parijs in werelden gestuurd om diverse wijken in kaart te brengen. Dit deden ze door het maken van foto's, schetsen, verzamelen van allerlei kenmerkende materialen en wat verder maar in je op kwam. Daarna maakten de op basis van grootschalige kaarten en een stapel knutselmateriaal 'collages' van hun indrukken groepen in een atelier. De samenwerking met de artiesten (fotografen, schilders, kalligrafisten, musici, etcetera) leidde tot verrassende en fraaie resultaten.

De ambiance

Het inschrijvingsbedrag was al vier jaar geleden vastgesteld, en daar was door de Franse organisatie (een commissie van de Comité Français de Cartographie onder leiding van de voorzitter Hélène Richard (Bibliothèque Nationale), ICA-vice-president Anne Ruas (IGN), François Lecordix en oud secretary-general Jean-Philippe Grelot, beide van het IGN) niet van afgeweken. Maar de daarvoor geboden voorzieningen waren wat kariger dan oorspronkelijk gesuggereerd: de (staande) lunches beantwoordden meer aan Nederlandse dan aan Franse voorstellingen en het Gala-evenement van € 80 bestond uit

drank en aperitiefjes. Maar dan wel in een indrukwekkende zaal van de Bibliothèque Nationale, bij de reusachtige Coronelli-globes, die zo gedraaid waren dat Nouvelle Hollande/Het Nieuw Hollandt prominent op de gasten was gericht.

General Assembly

Er werd een nieuw ICA-bestuur gekozen: William Cartwright trad af als president. Als nieuwe president werd Prof. Georg Gartner uit Wenen gekozen. De nieuwe secretary-general werd prof. Laszlo Zentai uit Budapest, die David Fairbairn uit Engeland verving. Menno-Jan Kraak werd herkozen als vice-president van de ICA. Corné van Elzakker werd herkozen als voorzitter van de Use and User Issues Commission. Ferjan Ormeling werd vice-voorzitter van een werkgroep om in 2015 een International Map Year te realiseren. Als voorzitter van het ICA publications committee werd hij opgevolgd door Mike Peterson uit de VS. Het was al bekend dat het 26e ICA-congres in 2013 in Dresden wordt gehouden (25-30 augustus). In een spannende stemming werd nu ook het conferentieoord voor 2015 vastgesteld: het wordt Rio de Janeiro in plaats van Washington D.C. ♥

Nico Bakker, Corné van Elzakker, Barend Köbben en Ferjan Ormeling